

Toezicht door de werkgever¹

Wat is dat, toezicht?

Toezicht is controle op iets of iemand om te kijken of alles goed gaat. Toezicht houden is doen: ingrijpen bij een onveilige situatie of overtreding. Toezicht houden is ook positieve feedback geven als werknemers veilig werken. Dit stimuleert het gewenste gedrag.

Wat levert het op?

Goed toezicht verbetert het veiligheidsbesef van werknemers en bevordert het veiligheidsgedrag en de veiligheidscultuur.

Wat zegt de wet?

De Arbowet (artikel 8, lid 4) zegt dat de werkgever moet toezien op het naleven van instructies en voorschriften over het veilig en gezond uitvoeren van de werkzaamheden en het juiste gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen.

Hoe kijkt de rechter er naar?

Het is de taak van de werkgever om voldoende feitelijk en effectief toezicht te houden, zodat werknemers echt gestimuleerd worden om zich aan de regels te houden.

Ter illustratie zijn er twee uitspraken (LJ-Nummer: BC3675 en LJ-Nummer: BA3220) te vinden op <http://zoeken.rechtspraak.nl/> over het houden van toezicht.

Wie houdt er toezicht en op wie?

De werkgever is verplicht het toezicht op veilig werken te organiseren en dit als taak aan de leidinggevenden op te dragen. Deze taak is net zo belangrijk als toezicht op de kwaliteit en levertijd. Leidinggevenden moeten toezicht houden op de werknemers die zij aansturen. Het is belangrijk dat

de toezichthouders voldoende kennis en ervaring hebben, zodat zij (on)veilig gedrag onmiddellijk herkennen.

Wanneer houd je toezicht?

Toezicht houden doe je als leidinggevende altijd. Het is een radar die altijd aanstaat. Zodra de radar een onveilige situatie oppikt, moet je als leidinggevende ook ingrijpen.

Hoe houd je concreet toezicht?

De werknemer aanspreken als je iets ziet dat onveilig of niet volgens de regels is. Bij de werknemer nog één keer checken of hij weet hoe het moet. Vervolgens met de werknemer afspreken hoe hij het werk in het vervolg zal doen, zodat dit wel veilig en volgens de regels is. Daarna in het oog houden dat de werknemer zijn leven gebeterd heeft. Zo niet, weer ingrijpen, maar dan een tandje pittiger. Immers, de werknemer houdt zich niet aan de gemaakte afspraken. Als de werknemer zich herhaaldelijk niet aan de regels houdt, kan de leidinggevende niet anders dan het sanctiebeleid toepassen. Werkt de werknemer wel veilig, vergeet dan niet om positieve feedback te geven.

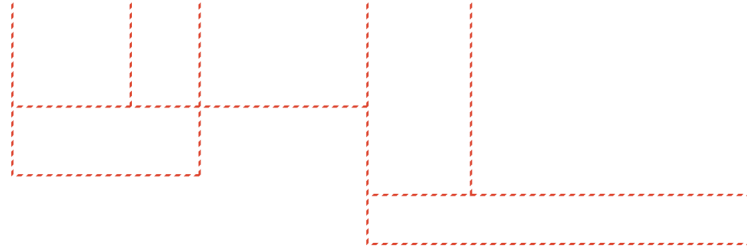
Moet een toezichthouder de hele dag naast zijn mensen staan?

Wat voldoende feitelijk en effectief toezicht is, hangt af van de omstandigheden, zoals de aard van de werkzaamheden, de ervaring van de werknemer en zijn positie in het bedrijf. Goed en effectief toezicht zal de werknemers stimuleren zich aan de veiligheidsregels te houden. De wet zegt niet dat er altijd overal voortdurend een toezichthouder aanwezig moet zijn.

Wat moet geregeld zijn voordat je toezicht kunt houden?

De werkgever moet de afspraken, regels en instructies aan de werknemers bekend hebben

¹ De Arbowet kent naast het toezicht door de werkgever ook een toezichthouder en toezicht die wordt aangewezen op grond van artikel 24 Arbowet: de Arbeidsinspectie. Daar gaat deze Factsheet niet over.

gemaakt. De toezichthouder geeft uiteraard zelf het goede voorbeeld. Daarnaast is het belangrijk dat bekend is gemaakt wie toezicht houdt op wie en wat dit concreet betekent. Ook moet bekend zijn wat er gebeurt als een werknemer niet luistert naar een toezichthouder (het sanctiebeleid).

Deze factsheet is een onderdeel van de Aanpak Nieuwkomers. Alle informatie en hulpmiddelen hiervoor zijn te vinden op www.5xbeter.nl.

